

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
СЛОВНИК
ФІЛОСОФІЙ

ДУХ І ЛІТЕРА

VOCABULAIRE
EUROPÉEN
DES PHILOSOPHIES

DICTIONNAIRE DES INTRADUISIBLES

sous la direction de
BARBARA CASSIN

Éditions duSeuil / Dictionnaires Le Robert

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ
СЛОВНИК
ФІЛОСОФІЙ

ЛЕКСИКОН НЕПЕРЕКЛАДНОСТЕЙ

Том перший

під керівництвом
БАРБАРИ КАССЕН

ДУХ І ЛІТЕРА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ"
ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКИХ ГУМАНІТАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Cet ouvrage a été publié avec l'aide du Ministère français chargé de la Culture –
CENTRE NATIONAL DU LIVRE
et du Programme d'Aide à la Publication "SKOVORODA"
de l'Ambassade de France en Ukraine
et du Ministère français des Affaires Etrangères

Це видання здійснене за підтримки Міністерства культури Франції –
НАЦІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ КНИГИ,
програми сприяння видавничій справі «СКОВОРОДА»,
Посольства Франції в Україні та
Міністерства закордонних справ Франції,
Міжнародного Благодійного Фонду Відродження
Києво-Могилянської Академії
та благодійної асоціації SNEWA

Наукові керівники проекту

Барбара Кассен (Сорбона), Костянтин Сігов (НаУКМА)

Над перекладом і редагуванням працювали:

Володимир Артюх, Ірина Архіпова, Андрій Баумейстер, Алла Вайсбанд,
Андрій Васильченко, Юрій Вестель, Костянтин Гломозда, Володимир Єрмоленко,
Світлана Желдак, Володимир Каденко, Дмитро Каратєєв, Віктор Котусенко,
Ірина Листопад, Сергій Йосипенко, Віктор Малахов, Михайло Мінаков, Дарина Морозова,
Ігор М'яковський, Катерина Новікова, Валентин Омельянчик, Олексій Панич,
Сергій Пролеєв, Андрій Репа, Анастасія Р'ябчук, Олексій Сігов, Валентина Стукалова,
Марина Ткачук, Олег Хома

Літературне редагування:

Наталя Анікієнко, Дмитро Каратєєв, Леся Лисенко, Катерина Салата, Надія Трач

Відповідальний за видання: Леонід Фінберг

Художнє оформлення: Ірина Пастернак

Комп'ютерна верстка: Вадим Залевський

Є225 Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей.
Том перший. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2009. – 576 с.

УДК 1:81'374.26] (4)

ISBN 2-85-036-580-7 (Le Robert)

ISBN 2-02-030730-8 (Seuil)

ISBN 978-966-378-125-9

© ДУХ І ЛІТЕРА, 2009

© 2004, Éditions du Seuil /

Dictionnaires Le Robert

З М І С Т

<i>Від редакції</i>	8
Барбара КАССЕН. <i>Вступне слово</i>	13

РОЗМАЇТТЯ МОВ

МОВИ ТА ТРАДИЦІЇ, що лежать в основі філософії в Європі	17
ГРЕЦЬКА МОВА: СТАЛЕ І МІНЛИВЕ У ГРЕЦЬКІЙ МОВІ	25
НІМЕЦЬКА МОВА. Синтаксис та семантика в модерній філософській німецькій мові: Гегель і Кант	38
ФРАНЦУЗЬКА МОВА. Про французьку мову як проочищення	48
АНГЛІЙСЬКА МОВА, або Геній повсякдення	55
ІСПАНСЬКА МОВА. Особливість іспанської мови: етимологічний дублет SER/ESTAR	67
ІТАЛІЙСЬКА МОВА: ФІЛОСОФІЯ ТАКОЖ ДЛЯ НЕФІЛОСОФІВ	75
ПОРТУГАЛЬСЬКА МОВА: БАРОКОВА МОВА	91

I. БУТТЯ ТА ОНТОЛОГІЯ

ПРИНЦИП / НАЧАЛО	101
СУТНІСТЬ	110
ESTI є, існує	127
TO TI ÊN EINAI «чимбутність»	140
SUJET СУБ'ЄКТ; ПІДМЕТ; СЮЖЕТ	148
ÂME ESPRIT ДУША; УМ, РОЗУМ, ДУХ,	174
GOGO ДУХ, ДУША	201

II. ПІЗНАННЯ ТА ЕПІСТЕМОЛОГІЯ

SENS СЕНС, ЧУТТЯ	205
BELIEF ВІРА; ПЕРЕКОНАННЯ; ДУМКА	226

ІІІ. МОВА ТА ЛОГІКА

ЛОГОС	237
ПЕРЕКЛАДАТИ	254
УНІВЕРСАЛІЇ	271
АНАЛОГІЯ	276
CONCERTUS концепт, поняття	279
BEGRIFF поняття	283
ОМОНІМ	288

ІV. ПРАВО І ПОЛІТИКА

THEMIS правило, припис, закон	301
ПОЛІС	307
ПОЛІТИЧНЕ	310
LIBERAL ліберальне	312
ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО	318
ПРАВОВА ДЕРЖАВА	322
МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛІЗМ	326
ІКОНОМІЯ	330
СОБОРНІСТЬ	336
STATE ДЕРЖАВА	340
WHIG / TORU ліберал, консерватор	340

V. ЧАС ТА ІСТОРІЯ

МИР	345
ПАМ'ЯТЬ	351
ДОЛЯ	362
AIÛN вік	370
МОМЕНТ	379
MÛTIS хитрощі, вправність	385

VI. ЕСТЕТИКА І ПОЕТИКА

КАТАРСИС	389
ПІДНЕСЕНЕ	393
МІМЕСИС	399
ЗАГАЛЬНЕ МІСЦЕ	418
DICHTUNG ЛІТЕРАТУРА, ПОЕЗІЯ.....	424
ДІАФАНЕ ПРОЗОРЕ, НАПІВПРОЗОРЕ	429
EIDÔLON ОБРАЗ	435
BILD ОБРАЗ, КАРТИНА	441
CONCEPTO ПОНЯТТЯ, ІДЕЯ, ДУМКА	446

VII. ЕТИКА І ПРАКСИС

ЛЮБИТИ	451
ПРОБАЧАТИ.....	464
СТЫД*	467
VERGÜENZA СОРОМ	469
VIRTÛ ЧЕСНОТА	473
ПАТОС ПРИСТРАСТЬ	480
ІМПУТАТІО* ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, УВІДПОВІДАЛЬНЕННЯ	485
ПРАКСИС	498
ЗАДОВОЛЕННЯ	513
ФРОНЕСИС РОЗСУДЛИВІСТЬ	527
БЕЗУМ	534
УПРАЗНЯТИ*	542
<i>ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК</i>	546